

Landstingsmand Larsen-Badse in memoriam.

Med *Larsen-Badse* har Bestyrelsen i „Foreningen for Kirkegaardskultur“ mistet et særdeles aktivt Medlem og en trofast Støtte. Gennem sit Medlemskab af Folketingets Finansudvalg udvirkede L.-B. flere Gange, at vi fik Bevillinger paa en Konto, som det ikke var helt selvfølgeligt, at vi havde Ret til, og siden han forlod Folketinget for at gaa over i Landstinget, har det ikke været muligt at faa et tilsvarende Beløb frem. Under Foreningens Møder i Maribo havde L.-B. glædet sig til at være Vært, men maatte desværre andetsteds hen for at varetage offentligt Arbejde. Dengang savnedes han, og han vil blive savnet ogsaa i Fremtiden. Vi ærer Mindet om Larsen-Badse. —

De gamle Stengærder omkring Kirkegaardene.

I Lovgivningen om Kirkegaarde hedder det dels, at „ældre Stengærder omkring Kirkegaarde maa ikke nedbrydes eller erstattes med andet Materiale uden Ministeriets Samtykke“ og „Om Kirkegaarden skal der være et forsvarligt Hegn“ samt „Ved Udvidelse af Kirkegaarden bør Hegnet i Regelen være af samme Art som Hegnet om den ældre Kirkegaard, og dette maa navnlig forlanges, hvor andet Hegn vilde virke skæmmende“.

Disse Bestemmelser er klare og tydelige, og der skulde derfor ikke være nogen Fare for de gamle Stengærders fortsatte Bestaaen, ligesom det turde være naturligt, at Kirkegaardsudvidelser ogsaa blev forsynet med Stengærder, hvor den bestaaende Kirkegaard var hegned med et saadant. Men Virkeligheden har været en ganske anden. Utalte Kirkegaarde har efter Lovens Fremkomst mistet deres Stengærder, og saa tragisk er det, at netop der, hvor Stengærderne var størst og kraftigst, og hvor de altsaa billedmæssigt betød mest, er den materielle Værdi bleven vurderet i Penge — og gjort i Penge. For vor Forening har der Gang paa Gang lydt Klager, og vi har rettet Henvendelse til denne og hin Institution eller Embedsmand, men der er fra Autoriteternes Side ikke grebet alvorligt nok ind, og kun faa Steder er de skete Forsyndelser rettet. Nu har Kirkeministeriet udsendt et Cirkulære, hvori der gøres opmærksom paa, at Forsyndelser imod denne Bestemmelse fortsat ikke maa ske.

Dette betydningsfulde Cirkulære aftrykker vi paa vore Tillægssider, og vi skal tilføje, at det vilde være af meget stor Betydning, hvis Cirkulæret efterfulgtes af en vis Aktivitet fra de kgl. Bygningsinspektørers og Provsternes Side, saa at begge Parter rapporterede, naar Overtrædelser havde fundet Sted, og at det blev krævet, at de skyldige gjorde deres Brøde god igen, f. Eks. ved at flytte gamle Stengærder tilbage paa deres Plads eller til at nedbryde de Cementmure, som er opført til „Erstatning“ for de dyrebare (og dyre) Kampesten. Endnu saa sent som 21. Oktober meddeles det, at et Stengærde er flyttet (se Tillægssiderne).

Og endelig var det et stort Gode, hvis alle Kirkegaardsplanlæggere tog de citerede Bestemmelser ind til deres Hjerte og sørgede for, at der, hvor Stengærder er det eneste naturlige, blev bygget saadanne. Heldigvis er det ikke sjældent, at nye Kirkegaardsanlæg forsynes med Kampestensgærder, og det er i den Forbindelse nærliggende bl. a. at henvise til Svendborg og Nyborg. Men det afgørende er dog, at Stengærderne bevares og opføres i de Landskabs- og Bybilleder, hvor de afgjort hører hjemme.